

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 332/2002 НА СЪВЕТА

от 18 февруари 2002 година

за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 308 от него,

като взе предвид предложението на Комисията, представено след консултации с Икономическия и финансов комитет¹,

като взе предвид становището на Европейския парламент²

като взе предвид становището на Европейската централна банка³,

като има предвид, че:

(1) Член 119, параграф 1, втора алинея и член 119, параграф 2 от Договора предвиждат, че като действа по препоръка на Комисията, представена след консултации с Икономическия и финансов комитет, Съветът предоставя взаимопомощ в случаите, когато държава-членка е в затруднение или е сериозно застрашена от трудности, свързани с платежния баланс. Член 119 не определя инструмента, който следва да се използва за предоставяне на предвидената взаимопомощ.

(2) Операцията по отпускане на кредит на държава-членка трябва да може да се извършва достатъчно бързо, за да се насърчи тази държава-членка да вземе своевременно, в ситуация, при която преобладават нормални валутни условия, мерки в икономическата ѝ политика, които биха предотвратили възникването на остра криза в платежния баланс, и да се подкрепят усилията към конвергенция.

(3) Всеки кредит за държава-членка трябва да се обвързва с приемането от страна на тази държава-членка на мерки в икономическата ѝ политика, целящи възстановяването или гарантирането на устойчива ситуация на платежния баланс и съответстващи на сериозността на ситуацията на платежния баланс в тази държава и на начина, по който тя се развива.

(4) Следва да бъдат предвидени предварително подходящи процедури и инструменти, за да могат Общността и държавите-членки да гарантират, че при необходимост, се предоставя бързо финансова средносрочна подкрепа, особено когато обстоятелствата налагат незабавни действия.

¹ ОВ С 180 Е, 26.6.2001 г., стр. 199.

² Становище от 6 септември 2001 г. (все още непубликувано в *Официален вестник*).

³ ОВ С 151, 22.5.2001 г., стр. 18.

(5) За да осигури финансирането на подкрепата, която е отпусната, Общността трябва да може да използва кредитоспособността си, за да заема средства, които ще бъдат предоставени на разположение на съответните държави-членки под формата на кредити. Операции от този вид са необходими за постигането на целите на Общността, определени в Договора, и по-специално хармоничното развитие на икономическите дейности в Общността като цяло.

(6) За тази цел с Регламент (ЕИО) № 1969/88 на Съвета⁴ беше създаден единен механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки.

(7) От 1 януари 1999 г. държавите-членки, участващи в единната валута, вече не отговарят на условията за получаване на средносрочна финансова подкрепа. Въпреки това механизмът за финансова подкрепа трябва да се запази с цел посрещане не само на потенциалните нужди на настоящите държави-членки, които все още не са приели еврото, но така също и на нуждите на нови държави-членки, докато приемат еврото.

(8) Въвеждането на единна валута доведе до съществено намаляване на броя на държавите-членки, които могат да използват инструмента. Поради това преразглеждането с цел намаляване на сегашния таван от 16 милиарда EUR е оправдано. Въпреки това таванът на кредита трябва да се поддържа на достатъчно високо ниво, за да се посрещат адекватно едновременните нужди на няколко държави-членки. Намаляването на тавана на кредита от 16 на 12 милиарда EUR изглежда подходящо за посрещането на тази нужда и също за отчитането на предстоящото разширяване на Европейския съюз.

(9) Явният дисбаланс между броя на потенциалните бенефициенти на кредити през третия етап на икономическия и паричен съюз и броят на страните, които могат да ги финансират, затруднява поддържането на директно финансиране на кредити, отпуснати от всички други държави-членки. Следователно тези кредити трябва да се финансират изключително с помощта на капиталовите пазари и финансовите институции, тъй като те са достигнали етап на развитие и зрелост, които им позволяват да предприемат такова финансиране.

(10) Следва да бъдат изяснени редът и условията за използване на механизма в светлината на придобития опит и да се вземе предвид развитието на международните финансови пазари и на техническите възможности и ограничения, които са присъщи при използването на тези източници на финансиране.

(11) Съветът решава дали да отпусне кредит или да осигури подходящ финансов механизъм, определя неговия среден срок на действие и общия размер или размерите на последователните вноски. Въпреки това параметрите на вноските, срокът на действие и видът лихвен процент трябва да се определят чрез общо споразумение между държавата-членка — бенефициент и Комисията. Ако Комисията счита, че параметрите на кредита, поискани от тази държава-членка, водят до финансиране, което е несъвместимо с техническите ограничения, наложени от капиталовите пазари и

⁴ ОВ L 178, 8.7.1988 г., стр. 1. Регламент, изменен с Акта за присъединяване от 1994 г.

финансови институции, тя трябва да може да предложи алтернативни условия за финансиране.

(12) За да се финансират кредити, отпускани по силата на настоящия регламент, Комисията трябва да бъде оправомощена да сключва договори за заеми на капиталовите пазари или от финансови институции от името на Европейската общност.

(13) Механизмът за финансова подкрепа, установен с Регламент (ЕИО) № 1969/88, следва да бъде адаптиран. От съображения за яснота, посоченият регламент следва да бъде заменен.

(14) За приемането на настоящия регламент, който предвижда отпускането на кредити от Общността, финансирани изключително със средства, набрани на капиталовите пазари, а не от другите държави-членки, в Договора не се предвиждат други правомощия, освен тези в член 308,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

1. Създава се финансов механизъм на Общността за средносрочна финансова подкрепа, който позволява отпускането на кредити на една или повече държави-членки, които изпитват трудности или са сериозно застрашени от трудности в текущия си платежен баланс или движения на капитали. От този механизъм на Общността могат да се възползват само държави-членки, които не са приели еврото.

По принцип максималната сума на кредитите, които могат да бъдат отпуснати на държавите-членки съгласно този финансов механизъм, се ограничава на 12 милиарда EUR.

2. За тази цел, в съответствие с решението, прието от Съвета съгласно член 3 и след консултация с Икономическия и финансов комитет, Комисията е оправомощена да сключва договори за заеми на капиталовите пазари или от финансови институции от името на Европейската общност.

Член 2

В случаите, когато държава-членка, която не е приела еврото, предлага да търси източници на финансиране извън Общността, които са обект на определени условия на икономическата политика, тя се консултира първо с Комисията и другите държави-членки, за да проучи, наред с другото, съществуващите възможности, предлагани от финансовия механизъм на Общността за средносрочна финансова подкрепа. Такива консултации се провеждат в рамките на Икономическия и финансов комитет в съответствие с член 119 от Договора.

Член 3

1. Механизмът за средносрочна финансова подкрепа може да се прилага от Съвета по инициатива на:

а) Комисията, която действа съгласно член 119 от Договора, със съгласието на държавата-членка, търсеща финансиране от Общността;

б) държава-членка, която изпитва или е сериозно застрашена от затруднения с текущия си платежен баланс или движения на капитали.

2. Съветът, след като разгледа ситуацията в държавата-членка, която търси средносрочна финансова подкрепа, както и програмата за преустройство или съпровождаща програма, представена в подкрепа на нейната молба, решава, като правило по време на същото заседание:

а) дали да отпусне кредит или подходящ финансов инструмент, неговата сума и средния срок на действие;

б) условията на икономическата политика, свързани със средносрочната финансова подкрепа с оглед възстановяването или гарантирането на устойчива ситуация на платежния баланс;

в) начините на изплащане на кредита или финансовия инструмент, чието освобождаване или изтегляне ще се извършва, по принцип, на последователни вноски, като освобождаването на всяка вноска е предмет на проверка на резултатите, постигнати при изпълнението на програмата по отношение на поставените цели.

Член 4

В случаите, когато се въвеждат или възстановяват ограничения върху движението на капитали съгласно член 120 от Договора за периода на финансовата подкрепа, нейните условия и договорености се преразглеждат съгласно член 119 от Договора.

Член 5

Комисията предприема необходимите мерки, с цел да проверява периодично в сътрудничество с Икономическия и финансов комитет, доколко икономическата политика на държавата-членка, ползваща кредита от Общността, съответства на програмата за преустройство или резервната програма и на всякакви други условия, посочени от Съвета съгласно член 3. За тази цел държавата-членка предоставя на разположение на Комисията цялата необходима информация. Въз основа на резултатите от такава проверка Комисията, след като е получила становището на Икономическия и финансов комитет, взема решение за изплащането на следващите вноски.

Съветът взема решения относно всякакви корекции, които следва да се направят в първоначалните условия на икономическата политика.

Член 6

Отпусканите като средносрочна подкрепа кредити могат да бъдат отпуснати като консолидиране на подкрепата, предоставена от Европейската централна банка по краткосрочния финансов инструмент.

Член 7

1. Операциите по вземането и отпускането на кредити, посочени в член 1, се извършват в евро. Те използват същия вальор и не следва да ангажират Общността с трансформирането на падежите, риска с лихвения процент или някакъв друг търговски риск.

Параметрите на последователните вноски, освободени от Общността по силата на механизма за финансова подкрепа, се договарят между държавата-членка и Комисията. Когато Комисията счита, че желаните от държава-членка параметри ще доведат до финансиране от Общността, което противоречи на техническите ограничения, наложени от финансовите пазари, или са такива, които накърняват репутацията на Общността като длъжник на същите тези пазари, тя има право да оттегли съгласието си и да предложи алтернативно решение.

Когато държава-членка получи кредит, съдържащ клауза за ранно погасяване, и реши да се възползва от тази възможност, Комисията предприема необходимите стъпки.

2. По молба на държавата-членка длъжник и ако обстоятелствата позволяват подобряване на лихвения процент върху кредита, Комисията може да рефинансира всички или част от заемите или да реструктурира съответните финансови параметри.

Операциите по рефинансиране или реструктуриране се извършват в съответствие с условията, посочени в параграф 1, и не трябва да водят до удължаване на средния срок на действие на съответния кредит или увеличаване на неизплатената сума от капитала към датата на рефинансиране или реструктуриране.

3. Разходите, направени от Общността при договарянето и извършването на всяка операция, се поемат от държавата-членка – бенефициент.

4. Икономическият и финансов комитет се информира редовно за развитието на операциите, посочени в параграф 2, първа алинея.

Член 8

Съветът приема решенията, посочени в членове 3 и 5, с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, представено след консултации с Икономическия и финансов комитет.

Член 9

Европейската централна банка предприема необходимите мерки за администрирането на кредитите.

Средствата се изплащат само за целите, посочени в член 1.

Член 10

На всеки три години Съветът прави проучване въз основа на доклад от Комисията и след като е получено становището на Икономическия и финансов комитет относно това, дали установеният механизъм все още удовлетворява по принцип нуждата, довела до неговото създаване по отношение на условията и тавана на кредита.

Член 11

Регламент (ЕИО) № 1969/88 се отменя.

Член 12

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 18 февруари 2002 година.

За Съвета
Председател
J. PIQUÉ I CAMPS